

Et andet Mindretal (Berg, Bonne, Eriksen og Ploug) finder det vel naturligt, at Regjeringen efter gjentagne Opfordringer har ladet ubearbejdet den samlede Forsvarsplan, og erkjender, at dennes tekniske Enkeltheder ere ubearbejdede med stor Dygtighed og Omhu; men vi tvivle, om det er heldigt, at denne Plan paa een Gang fastlaas ved Lov, og at fremtidige Regjeringer og Rigsdage bindes til saa store overordentlige Udgifter, som foreslaaet, for et Lidsrum af 12 Aar, i hvilket der kan foregaa betydelige Forandringer i Statens politiske og økonomiske Forhold. Vi frygte tillige for, at man ved at give Kjøbenhavns Landbefæstning en fremtrædende Plads i det foreliggende Forslag — medens den i det af 1876 kun var stillet i Udsigt — snarere vil forsinke end fremme Udførelsen af alle de foreslaaede Foranstaltninger, medens det forekommer os at være vigtigst af Alt, at der nu omsider bliver begyndt paa saadanne.

At de i Forslag bragte Foranstaltninger forekommer ingen os at være saa paatrængende nødvendig som Hovedstadens Beskyttelse mod et Bombardement fra Søiden ved nye Fæstningsanlæg, nemlig et stærkt Søfort paa Middelfrunds Nordspids og 2 mindre Kystbatterier. Alt, hvad herom er sagt i foranstaaende Betænkning, tiltræde vi.

Det andet paatrængende Forslag er efter vor Mening Flaadens Forøgelse ved Nybygninger, efter den i Søværnsloven af 28de Mai 1880 fastslaaede Plan, saa at den, naar den ikke behøves mere til Kjøbenhavns Beskyttelse, kan løbe ud, for at løse sin vigtigste Opgave under en udbydende Krig, nemlig at bevare Forbindelsen mellem Landsdelene saa længe som muligt. Vi skulle ligesaa tidt som det relative Flertal indlade os paa at drøfte Flaadens Sammenfætning i det Enkelte; men vi antage, at det i 6 til 7 Aar kan bygges 2 à 3 kraftige Pandserbatterier (paa Værftet) og 1 større upansæret Stib (paa et privat Værft) foruden nogle større og mindre Torpedobaade.

Den tredie Foranstaltning, som vi holde, om ikke for saa paatrængende som de to fornævnte, saa dog for høist ønskelig at faae udført inden nævnte Lidsrums Udløb, er Anlægget af den paatænkte Flaadestation i Agersø Sund. Vi ere vel ingenlunde blinde for de Mangler, der desværre ikke kunne afhjælpes ved dette Anlæg, eller derfor, at det ogsaa i Fredstid vil behøve en forholdsvis stærk Besætning; men da man ved de foretagne Underøgelser ikke har kunnet finde noget heldigere Støttested for Flaaden i eller ved Storebelt, ere vi enige i at holde paa dette.

Vi anse det endelig for faare ønskelig, ja vilde tillægge det megen indre politisk Betydning, om der kunde bygges en virkelig Fæstning i det sydøstlige Sjælland, og vi anbefale derfor tillige med det relative Flertal paa det Varmeste dette

Spørgsmaal til omhyggelig og alvorlig Overveelse.

Hvad derimod angaar Kjøbenhavns Landbefæstning, da holde vi det visselig for ønskelig, at Hovedstaden ogsaa besæstes paa Landtiden; men det forekommer os at være et billigt og naturligt Krav, at man, inden man strider til dette store Foretagende, faar en klarere Oversigt, end der efter vort Skjøn af det Foreliggende kan have, over de aarlige økonomiske Offre, det vil koste Staten. Trods denne Betænkning have vi dog paa dette Sagens Trin villet forene os med Udalgetts relative Flertal om at indstille Lovforslagets uforandrede Vedtagelse, fordi vi tro, at Forsvarsagen fremmes bedst og hurtigst derved, at Folkethingets Mening indhentes om det hele Forslag. Og uagtet dette nu ikke vil kunne ske i indeværende Rigsdagsamling, kunne vi ikke gaa ind paa den foreslaaede Dagsorden, men tilraade Lovforslagets videre Fremme.

Et tredie Mindretal (Carstensen) kan itkun med Forbehold slutte sig til det relative Flertal og skal til Belysning af sin Stilling udtale Følgende:

Hvis man gik ud fra, at det foreliggende Lovforslag blev ophøjet til Lov, da vilde det i en længere Arrække blive Rammen ikke blot for Fæstningsanlæggenes og Flaademateriellets Udvikling, men ogsaa for de Forandringer, som Ordrelovene for Hær og Flaade efterhaanden maatte undergaa, og det vilde senere være faare vanskeligt at komme udenfor denne Ramme. Ved Bedømmelsen af Lovforslaget gjælder det derfor at gjøre sig Rede for, om de forskellige Foranstaltninger hver for sig ere stiftede til at fyldestgjøre Fordringerne. Finder man, at dette ikke er Tilfældet, og er den finansielle Begrændsning, indenfor hvilken familige Foranstaltninger skulle holdes, af den Bestaafenhed, at der maa bringes større Offre paa et eller andet Punkt, da staar man overfor et „Enten—Eller“ og er henvist til at gjøre sig det klart, om det er paa det rette Punkt, Forslaget har nedstemt Kravene til Udviklingen. Det er med dette for Øie, at jeg skal berøre Hovedpunkterne i Forslaget.

De Principer for Udviklingen af Landets Forsvar, som Lovforslaget gaar ud fra, godkjender jeg i samme Maal som tidligere og kan altsaa tiltræde en stor Del af de almindelige Betragtninger, hvormed Betænkningen indledes; men jeg maa dog særlig fremhæve, at Kjøbenhavns Befæstning mod Søiden netop af de i Betænkningen anførte Grunde maa anses som en Foranstaltning, der er af overveiende Betydning, og at jeg henset til Flaadens Frigjørelse nærer nogen Tvivl, om det